

Námítky a ÚOHS

Obrana proti postupu zadavatele - Námitky

1) Námitky může podat dodavatel, kterému postupem zadavatele souvisejícím se zadáváním podlimitní nebo nadlimitní veřejné zakázky, včetně koncese s výjimkou koncesí malého rozsahu podle 178 nebo se zvláštními postupy podle části šesté hrozí nebo vznikla újma (dále jen "stěžovatel").

2) Námitky se podávají písemně a lze je podat proti

- a) všem úkonům nebo opomenutím zadavatele v zadávacím řízení a zvláštnímu postupu podle části šesté, včetně stanovení zadávacích podmínek,
- b) volbě druhu zadávacího řízení nebo režimu veřejné zakázky, nebo
- c) postupu zadavatele, který směřuje k zadání veřejné zakázky mimo zadávací řízení v rozporu s tímto zákonem.

3) Námitky týkající se jiných úkonů či opomenutí zadavatele, než je stanovení zadávacích podmínek, volba druhu zadávacího řízení, režimu veřejné zakázky a postup zadavatele směřující k zadání veřejné zakázky mimo zadávací řízení, může podat pouze účastník zadávacího řízení.

Lhůta - námitky

- 1) námitky musí být doručeny zadavateli do 15 dnů ode dne, kdy se stěžovatel dozvěděl o domnělém porušení tohoto zákona zadavatelem; námitky nelze podat po uzavření smlouvy nebo poté, co se soutěž o návrh považuje po výběru návrhu za ukončenou.
- 2) námitky proti úkonům oznamovaným v dokumentech, které je zadavatel povinen podle tohoto zákona uveřejnit či odeslat stěžovateli, musí být doručeny zadavateli do 15 dnů od jejich uveřejnění či doručení stěžovateli.
- 3) pokud je v zadávacím řízení stanovena lhůta pro podání žádostí o účast, musí být námitky proti podmínkám vztahujícím se ke kvalifikaci dodavatele doručeny zadavateli nejpozději do skončení této lhůty.
- 4) pokud je v zadávacím řízení stanovena lhůta pro podání nabídek, musí být námitky proti zadávací dokumentaci doručeny zadavateli nejpozději do skončení této lhůty; v případě jednacého řízení s uveřejněním musí být námitky proti zadávací dokumentaci doručeny zadavateli nejpozději do skončení lhůty pro podání předběžných nabídek.
- 5) námitky proti dobrovolnému oznámení o záměru uzavřít smlouvu podle 212 odst. 2 musí být doručeny zadavateli do 30 dnů od uveřejnění tohoto oznámení.

Vzdání se práva

Vzdát se svého práva je právem účastníka zadávacího řízení. Okamžik, kdy je zadavateli doručeno takové vzdání se práva, je současně okamžikem, kdy končí lhůta pro podání námitek dotčeným účastníkem. Jedná se tak o jiný způsob ukončení lhůty pro podání námitek, což může nabýt významu zejména pro plynutí tzv. blokační lhůty, jak ji upravuje 246.

Vzdání se práva musí být písemné, nepostačí tedy např. telefonické vyjádření zástupce účastníka.

Využití tohoto institutu lze očekávat nejčastěji v případě námitek proti rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky nebo proti rozhodnutí zadavatele o vyloučení z účasti v zadávacím řízení. Vzdání se práva na podání námitek tak zadavateli ušetří čas určitého "čekání" na to, zda námitky budou podány, či nikoliv. Pokud se tak vyloučený účastník zadávacího řízení vzdá práva na podání námitek, zadavatel může např. bezprostředně přistoupit k hodnocení nabídek či k dalším úkonům v průběhu zadávacího řízení. Vzdají-li se nevybraný účastník či účastníci práva na podání námitek proti rozhodnutí o výběru dodavatele, zadavatel může urychlit proces směřující k uzavření smlouvy.

Vzdání se práva

Účastník řízení se může svého práva vzdát až tehdy, kdy mu toto právo vznikne. Proto se účastník zadávacího řízení nemůže vzdát práva podat námitky předtím, než je mu např. doručeno rozhodnutí o jeho vyloučení, byť tento úkon zadavatele již předpokládá (např. na základě výsledku otevírání obálek s nabídkami).

Vzdáním se práva na podání námitek uplyne lhůta pro jejich podání, která jinak plyne dle § 242. Pokud by tedy účastník zadávacího řízení po vzdání se práva na podání námitek tyto námitky přesto podal, byly by námitky podány po lhůtě, a tedy opožděně.

Náležitosti námitek

1) V námitkách musí být uvedeno, kdo je podává, v čem je spatřováno porušení tohoto zákona zadavatelem a čeho se stěžovatel domáhá. V případě, že účastník zadávacího řízení podává proti svému vyloučení námitky z důvodu obnovení své způsobilosti podle 76, v námitkách neuvádí, v čem je spatřováno porušení zákona; uvede však popis nápravných opatření, která přijal k obnovení své způsobilosti.

2) Pokud nejde o námitky, na které se vztahují lhůty podle 242 odst. 2 až 5, musí být také uvedeno, kdy se stěžovatel o namítaném porušení zákona dozvěděl.

3) V případě námitek proti zadávacím podmínkám, proti volbě druhu zadávacího řízení nebo režimu veřejné zakázky, proti postupu, který směřuje k zadání zakázky mimo zadávací řízení, nebo proti dobrovolnému oznámení o záměru uzavřít smlouvu podle 212 odst. 2 musí být také uvedeno, jaká újma stěžovateli vznikla či hrozí.

Řízení o námitkách

1) Zadavatel do 15 dnů od doručení námitek odešle rozhodnutí o námitkách stěžovateli. V rozhodnutí uvede, zda námitkám vyhovuje nebo je odmítá; součástí rozhodnutí musí být odůvodnění, ve kterém se zadavatel podrobně a srozumitelně vyjádří ke všem skutečnostem uvedeným stěžovatelem v námitkách. Pokud zadavatel námitkám vyhová, sdělí v rozhodnutí současně, jaké provede opatření k nápravě.

2) Pokud zadavatel neshledá důvody pro vyhovění, námitky rozhodnutím odmítne. Za odmítnutí se považuje i částečné vyhovění námitkám nebo provedení jiného opatření k nápravě, než kterého se stěžovatel v námitkách domáhal. Provede-li zadavatel jiné opatření k nápravě, než kterého se stěžovatel domáhá, je stěžovatel oprávněn podat nové námitky i proti takovému opatření k nápravě.

3) Zadavatel odmítne rovněž námitky, které

- a) nejsou podané oprávněnou osobou podle 241,
- b) jsou podány opožděně, nebo
- c) nesplňují náležitosti podle 244.

4) Pokud zadavatel námitky odmítne, poučí stěžovatele v rozhodnutí o námitkách o možnosti podat ve lhůtě podle 251 odst. 2 návrh na zahájení řízení o přezkoumání úkonů zadavatele u Úřadu a o povinnosti doručit v téže lhůtě stejnopis návrhu zadavateli.

5) Pokud zadavatel o námitkách nerozhodne ve lhůtě podle odstavce 1, platí pro účely podání návrhu podle 250 odst. 1, že námitky odmítl.

Řízení před ÚOHS

- Nadlimit a podlimit viz § 248
- Návrh na přezkum úkonů zadavatele před uzavřením smlouvy viz § 250/1
- Návrh na přezkum úkonů zadavatele po uzavření smlouvy viz § 250/2
- Pravidla pro řízení na návrh viz § 251 - § 254
- Kauce viz § 255
- Podnět viz § 259
- Správní delikty viz § 268 - § 269

Řízení před ÚOHS

Úřad vykonává dozor nad dodržováním pravidel stanovených zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (dále jen „ZZVZ“) a zadávacími podmínkami pro zadání:

- podlimitní a nadlimitní veřejné zakázky,
- koncese s výjimkou koncesí malého rozsahu podle § 178 ZZVZ, a
- pro zvláštní postupy podle části šesté ZZVZ.

Úřad není ze zákona oprávněn k přezkoumání postupů zadavatele při zadání veřejné zakázky malého rozsahu. Výjimkou je pouze situace, kdy zadavatel zadává veřejnou zakázku malého rozsahu dobrovolně v zadávacím řízení dle ZZVZ – v takovém případě je zadavatel povinen dodržet všechna ustanovení ZZVZ a pouze v takovém případě by spadal přezkum zadání této veřejné zakázky do kompetence ÚOHS. Pravomoc ÚOHS k doзору nad řádným uveřejňováním smluv a skutečně uhrazených cen dle § 219 ZZVZ tím není dotčena.

Řízení před ÚOHS

Úřad dále vykonává dozor nad dodržováním postupu státu, krajů a obcí (tj. objednatelů) při uzavírání smluv při zajišťování dopravní obslužnosti podle zákona č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících.

Při výkonu dozoru podle předchozích odstavců Úřad

- a) rozhoduje o tom, zda zadavatel při zadávání veřejné zakázky nebo při zvláštním postupu postupoval v souladu se zákonem,
- b) rozhoduje o tom, zda postup zadavatele, který směřuje k zadání veřejné zakázky mimo zadávací řízení, je v souladu se zákonem,
- c) rozhoduje o tom, zda objednatel postupoval při výběru dopravce v souladu se zákonem a přímo použitelným předpisem Evropské unie,
- d) projednává přestupky,
- e) ukládá nápravná opatření a pokuty za spáchání přestupku,
- f) rozhoduje o návrhu po ukončení fáze inovačního partnerství,
- g) kontroluje podle kontrolního řádu soulad úkonů zadavatele či objednatele při zadávání veřejných zakázek a uzavírání smluv o veřejných službách v přepravě cestujících s příslušnými zákony.

Pravomoc podle písm. a) až f) Úřad vykonává výlučně ve správním řízení zahájeném buď na návrh oprávněné osoby, nebo z moci úřední.

Řízení před ÚOHS - Návrh

- Návrh je oprávněn podat dodavatel (tj. osoba, která nabízí poskytnutí dodávek, služeb nebo stavebních prací), kterému postupem zadavatele či objednatele souvisejícím se zadáváním podlimitní nebo nadlimitní veřejné zakázky, včetně koncese s výjimkou koncesí malého rozsahu, se zvláštními postupy podle části šesté zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, nebo s uzavřením smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících hrozí nebo vznikla újma, a který současně využil svého práva podat zadavateli v téže věci zdůvodněné námitky (pokud mu takové právo svědčilo). Návrh na zákaz plnění smlouvy na veřejnou zakázku lze podat i bez předchozího podání námitek.
- Nezbytným předpokladem pro podání návrhu je řádné a včasné složení kauce na účet Úřadu.
- Navrhovatel má ve správním řízení zahájeném na návrh postavení účastníka správního řízení, z čehož mu plynou zejm. následující oprávnění:
 - vyjadřovat se, uvádět skutečnosti a činit jiné návrhy,
 - navrhopvat provedení důkazů,
 - disponovat s návrhem (zejm. jej vzít úplně nebo částečně zpět),
 - nahlížet do spisu, činit z něj výpisy a opatřovat kopie,
 - vyjadřovat se k podkladům rozhodnutí.

Řízení před ÚOHS - Podnět

- Podnět k zahájení správního řízení o přezkoumání úkonů zadavatele či objednatele může podat jakýkoli subjekt (fyzická i právnická osoba, dodavatel i jednotlivec). Půjde zejm. o osoby, které nebyly oprávněny v průběhu zadávacího nebo nabídkového řízení podat zadavateli zdůvodněné námitky (neměly zájem na získání veřejné zakázky nebo uzavření smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících), resp. o dodavatele, kteří takové námitky podali, ale nemají zájem podat návrh k Úřadu.
- Podnět, který podá dodavatel, jenž v téže věci nevyužil možnosti podat námitky, se nevyřizuje.
- Podáním podnětu automaticky nedochází k zahájení správního řízení z moci úřední. Na zahájení správního řízení není právní nárok (jeho zahájení je odvislé od výsledku šetření podnětu Úřadem).
- Podatel podnětu není účastníkem šetření ani následného správního řízení, nesvědčí mu tedy ani žádná procesní práva. Jediné oprávnění, které podateli podnětu svědčí, je oprávnění požádat Úřad o sdělení výsledku šetření podnětu.

Řízení před ÚOHS - Kauce

A) KAUCE – § 255 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek

Navrhovatel je povinen s podáním návrhu, nejde-li o přezkoumání postupu pro zadávání koncesí, složit na účet Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) kauci, a to ve výši:

- 1 % z nabídkové ceny navrhovatele za celou dobu plnění veřejné zakázky nebo za dobu prvních čtyř let plnění v případě smluv na dobu neurčitou, nejméně však ve výši 50 000 Kč, nejvýše ve výši 10 000 000 Kč.
- V případě, že navrhovatel nemůže stanovit celkovou nabídkovou cenu, je povinen složit kauci ve výši 100 000 Kč.
- V případě návrhu na uložení zákazu plnění smlouvy je navrhovatel povinen složit kauci ve výši 200 000 Kč.

Kauce musí být připsána na účet Úřadu nejpozději poslední den lhůty stanovené podle § 251 odst. 2 a 3 a § 254 odst. 3 pro doručení návrhu Úřadu.

Jde-li o přezkoumání postupu pro zadávání koncesí, je navrhovatel s podáním návrhu povinen složit na účet Úřadu kauci, a to ve výši:

- 1 % z předpokládané hodnoty koncese uveřejněné ve Věstníku veřejných zakázek nebo na profilu zadavatele, nejméně však ve výši 50 000 Kč, nejvýše ve výši 10 000 000 Kč.
- V případě, že zadavatel neuveřejní ve Věstníku veřejných zakázek nebo na profilu zadavatele předpokládanou hodnotu koncese, je navrhovatel povinen složit kauci ve výši 100 000 Kč.
- V případě návrhu na uložení zákazu plnění koncesní smlouvy je navrhovatel povinen složit kauci ve výši 200 000 Kč.

Kauce musí být připsána na účet Úřadu nejpozději poslední den lhůty stanovené podle § 251 odst. 2 a 3 a § 254 odst. 3 ZZVZ pro doručení návrhu Úřadu.

Při výpočtu se kauce zaokrouhluje na celé Kč, a to:

- do 0,50 Kč na celé jednotky dolů
- při 0,50 Kč a výše na celé jednotky nahoru.

Číslo účtu orgánu dohledu pro složení kauce: **16010-24825621/0710** [ze zahraničí BIC (SWIFT): CNBACZPP, IBAN: CZ22 0710 0160 1000 2482 5621].

Účet je veden u pobočky ČNB v Brně.

Jako variabilní symbol je vhodné použít **IČO navrhovatele**.

B) SPRÁVNÍ POPLATEK

Návrh na zahájení řízení o přezkoumání úkonů zadavatele (nezaměňovat s podnětem na zahájení řízení) není zpoplatňován podle zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích.

Změny smlouvy

Změny smlouvy § 222

- návrh zákona rozlišuje
 - **podstatné** změny smlouvy – **zakázané**
 - **nepodstatné** změny smlouvy – **přípustné**

Nepodstatné změny smlouvy

§ 222/2

- vyhrazené změny závazku stanovené ve smlouvě (výhrady sjednané ve smlouvě na veřejnou zakázku na základě zadávacích podmínek, pokud jsou důvody a obsah změn jednoznačně předem určeny)

Nepodstatné změny smlouvy

§ 222/3

- neumožnila by účast jiných dodavatelů nebo by neměla vliv na výběr dodavatele v původním zadávacím řízení, pokud by zadávací podmínky původního zadávacího řízení odpovídaly této změně,
- neměnila ekonomickou rovnováhu závazku ze smlouvy ve prospěch vybraného dodavatele, nebo nevedla k významnému rozšíření rozsahu plnění veřejné zakázky

Nepodstatné změny smlouvy

§ 222/7

- **stavebních prací je přípustná záměna jedné nebo více položek soupisu stavebních prací jednou nebo více položkami:**
- nové položky soupisu stavebních prací srovnatelný druh materiálu nebo prací
- cena materiálu nebo prací stejná nebo nižší,
- materiál nebo práce kvalitativně stejné nebo vyšší

Nepodstatné změny smlouvy

§ 222/4

- změna, která nemění celkovou povahu veřejné zakázky a jejíž hodnota je nižší než
 - 1. 10 % původní hodnoty závazku, nebo
 - 2. **15 % původní hodnoty závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku na stavební práce**
- rozhodný součet hodnot všech změn
- nezkoumá se důvod pro změnu

Nepodstatné změny smlouvy

§ 222/6

- potřeba vznikla v důsledku okolností, které zadavatel **jednající s náležitou péčí** nemohl předvídat
- **nemění celkovou povahu veřejné zakázky**
- hodnota změny **nepřekročí 50 %** původní hodnoty závazku; pokud bude provedeno více změn, je rozhodný součet hodnoty všech změn podle tohoto odstavce.

Nepodstatné změny smlouvy

§ 222/9

- Pro účely výpočtu hodnoty změny nebo cenového nárůstu se původní hodnotou závazku rozumí cena sjednaná ve smlouvě na veřejnou zakázku upravená v souladu s ustanoveními o změně ceny, obsahuje-li smlouva na veřejnou zakázku taková ustanovení. Celkový cenový nárůst související se změnami podle odstavců 5 a 6 při odečtení stavebních prací, služeb nebo dodávek, které nebyly s ohledem na tyto změny realizovány, **nepřesáhne 30 % původní hodnoty závazku.**

Nepodstatné změny smlouvy

§ 222/9

- Každá změna smlouvy je tedy přípustná, pokud splňuje jednu ze zákonných podmínek, pro přípustnou změnu stačí naplnění jedné podmínky, podmínky tak platí „vedle sebe“.
- Žádná ze změn není nároková ze strany dodavatele, zadavatel musí se všemi změnami souhlasit, přičemž jako řádný hospodář nesmí připustit změny neúčelné či neefektivní.